

Xarxa Europea d'Ombudsman per a la Infància

Declaració de posició sobre l'avaluació de l'impacte sobre els drets de l'infant (CRIA)

Adoptada per la 24a Assemblea General de l'ENOC, 18 de novembre de 2020

'No hi ha una política de neutralitat per als infants. Intencionadament o no, totes les polítiques afecten positivament o negativament la vida dels infants.'ⁱ

Nosaltres, membres de la Xarxa Europea d'Ombudsman per a la Infància (ENOC, per les sigles en anglès), instem els nostres governs, el Consell d'Europa i les institucions de la Unió Europea a utilitzar els processos d'avaluació d'impacte sobre els drets de l'infant (CRIA, per les sigles en anglès) i d'anàlisi d'impacte sobre els drets de l'infant (CRIE, per les sigles en anglès) per ajudar a incorporar els drets de l'infant en les lleis, polítiques, assignacions pressupostàries i altres decisions administratives, i també a promoure'n i incentivar-ne l'ús en tots els organismes públics.ⁱⁱ

Les nostres recomanacions tenen per objecte garantir que els governs compleixin la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de l'Infant (CDI) i altres tractats internacionals de drets humans en la mesura que afecten els infants i els joves.ⁱⁱⁱ També tenen com a objectiu ajudar a fer realitat el compromís del Consell d'Europa de donar suport als estats membres "en la introducció i la millora de la qualitat i l'efecte de les avaluacions de l'impacte sobre els infants"^{iv}, alhora que es dona suport als coordinadors del Parlament Europeu i la Comissió Europea en la promoció i la protecció dels drets dels infants en totes les polítiques i la legislació de la UE.

Una vegada considerades les obligacions dels estats d'aplicar tots els drets de la Convenció i el requisit de l'article 4, que estableix que els governs "han d'adoptar totes les mesures legislatives, administratives i d'altres d'adequades per fer efectius els drets reconeguts en aquesta convenció"^v.

Una vegada considerat que tots els nivells de govern i tots els que presten serveis públics han de garantir que, de conformitat amb l'article 3 de la Convenció sobre els Drets de l'Infant, l'interès superior dels infants és una consideració primordial en totes les mesures relacionades amb els infants.

Entenent que l'avaluació de l'interès superior de l'infant ha d'incloure el respecte del dret dels nens i nenes d'expressar les seves opinions lliurement i la deguda consideració d'aquestes opinions en tots els assumptes que els afecten, de conformitat amb l'article 12 de la CDI.^{vi}

Tenint en compte la necessitat de tenir en compte la repercussió en els drets de l'infant

de tota mena de decisions que afecten la població infantil, els grups d'infants que comparteixen característiques i els infants de manera individual.

L'ENOC insta els estats, les autoritats nacionals, regionals, europees i internacionals, i totes les altres autoritats competents que desenvolupin la CRIA i la CRIE com a mesures de control de l'aplicació de la Convenció de manera que es promogui encara més la integració visible dels drets de l'infant en l'adopció de decisions.

1. Què són l'avaluació dels impactes sobre els drets de l'infant (CRIA) i l'anàlisi dels impactes sobre els drets de l'infant (CRIE)?

Tant la CRIA com la CRIE són reconegudes pel Comitè dels Drets de l'Infant de les Nacions Unides com a mesures generals d'aplicació de la Convenció sobre els Drets de l'Infant, de conformitat amb el que disposa l'article 4. Aquests processos d'impacte centrats en els drets de l'infant comprenen l'avaluació i la comunicació sistemàtica de l'impacte d'una proposta o mesura en els drets dels infants i els joves. Són un mecanisme a través del qual es pot avaluar com es veuen afectats els drets de l'infant per les decisions i accions dels governs i les institucions i d'altres en els àmbits de les lleis, les polítiques i les pràctiques. En resulta un informe escrit de les proves recollides i tingudes en consideració al llarg del procés.

Hi ha dos tipus de processos d'impacte centrats en les drets de l'infant.

- **L'avaluació de l'impacte en els drets de l'infant (CRIA)** ofereix l'oportunitat d'examinar els possibles efectes en els infants i els joves de les lleis, les polítiques, els pressupostos i altres decisions administratives proposades a mesura que es van elaborant i, si escau, suggerir maneres d'evitar-ne o mitigar-ne qualsevol efecte negatiu. Això es fa **abans** que la decisió o mesura s'implementi.
- **L'anàlisi de l'impacte en els drets de l'infant (CRIE)** dona l'oportunitat d'examinar els efectes previstos o no previstos que han tingut aquests canvis legislatius, polítiques, assignacions pressupostàries i altres decisions administratives en els infants i els joves. Això es fa **després** que s'hagi adoptat una decisió o s'hagi pres una mesura.

Com recomana el Comitè dels Drets de l'Infant de les Nacions Unides, CRIA i CRIE proporcionen conjuntament un procés continu d'avaluació i anàlisi de l'impacte de les lleis, les polítiques, els pressupostos, els programes i els serveis en els drets de l'infant.^{vii}

Principis per a la introducció i utilització de CRIA i CRIE

El Comitè dels Drets de l'Infant de les Nacions Unides ha desplegat la manera com s'han d'utilitzar els processos d'impacte sobre els drets de l'infant per promoure la integració visible dels drets dels infants en la presa de decisions i garantir el bon govern. Els requisits principals són:

1. Utilitzar la CDI i els seus protocols facultatius com a marc per a l'avaluació i l'anàlisi.
2. Dur-la a terme en tot el govern, no només en els departaments de la infància.
3. Considerar l'impacte directe i l'impacte indirecte sobre els infants.
4. Identificar diferents impactes en els infants quan es comparen amb els adults, o diferents grups d'infants.
5. Dur a terme la CRIA tan aviat com sigui possible i la CRIE un cop transcorregut el temps acordat després de la implementació.
6. Basar-se en proves, amb l'aportació dels infants.
7. Proporcionar recomanacions per garantir el compliment de la Convenció sobre els Drets de l'Infant i considerar com la decisió pot fer avançar la presa de consciència sobre els drets de l'infant.
8. Publicar avaluacions i anàlisis.

2. Per què són necessàries la CRIA i la CRIE?

El Comitè dels Drets de l'infant de les Nacions Unides, UNICEF, els ombudsmen, comissionats i defensors dels drets de l'infant d'arreu del món han defensat l'establiment de processos sistemàtics d'impacte en els infants perquè:

- Els infants tenen drets i necessitats específics que són diferents dels drets i les necessitats dels adults, i se'ls ha de donar la deguda consideració.
- El benestar dels infants és tan vital per a una nació com ho són una societat i una economia sanes, però rarament s'hi dona la mateixa prioritat.
- Els infants estan exclosos en gran mesura dels processos de presa de decisions públiques, sense dret a vot i amb un poder de defensa limitat, excepte a través dels adults.
- La responsabilitat del govern envers els infants tendeix a estar fragmentada entre departaments i organismes.
- Rarament es consulta els infants, i la seva visibilitat general en els processos governamentals és escassa.
- Els infants utilitzen i depenen més dels serveis públics que els adults. Hi ha moltes possibilitats que es produeixin efectes adversos en els infants quan aquests serveis són deficientes o fallen.
- Els infants tenen menys accés als mecanismes de denúncia, recursos i reparació.^{viii}

3. La participació i el paper dels infants en la CRIA

*'A vegades la participació és tan simple com preguntar als infants el que pensen.
No sempre ha de ser tan complicat.'*^{ix}

El Fòrum 2020 de la Xarxa Europea de Joves Assessors (ENYA, per les sigles en anglès) va debatre els drets dels infants en la presa de decisions. Els joves assessors van subratllar la importància d'adoptar un enfocament basat en els drets en l'adopció de decisions i de recordar als estats la seva obligació de respectar, protegir i fer efectius els drets dels infants i els joves de conformitat amb la Convenció sobre els Drets de l'Infant.

Els joves assessors van formular les següents recomanacions per al foment de la CRIA:

- Els estats haurien d'establir l'obligatorietat de les CRIA i sensibilitzar l'opinió pública sobre aquesta qüestió.
- Les CRIA s'han de basar en una àmplia gamma d'articles, en estadístiques actualitzades i adequades, i en informació adaptada als infants.
- Els infants i els joves han de participar en les CRIA i les CRIE.
- Els infants i joves han de ser informats quant als drets dels infants, inclosa la CRIA.
- Els adults han de ser informats sobre la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de l'Infant i l'acta de reconciliació.
- Els adults han de respectar les opinions dels infants i mostrar-s'hi oberts.
- Els comissionats i ombudsman dels infants han de tenir un paper en la CRIA.
- Hi ha d'haver conseqüències si manca la CRIA, no s'usa o està incompleta.

La recomanació final va proporcionar una llista de temes en els quals s'hauria de fer una CRIA. Aquesta llista incloïa decisions sobre pressupostos i l'efecte de la COVID-19 en els drets dels infants.

Els joves assessors van formular les recomanacions següents sobre la participació:

- Necessitat de millorar l'accés a la participació de tots els infants i joves.
- La participació ha de ser en els termes dels infants i els joves.
- Cal proporcionar informació i educació als joves.
- S'ha de formar i conscienciar els adults sobre el dret dels infants a una participació significativa.
- Cal crear plataformes digitals per a la participació.
- Cal més participació impulsada pels joves.
- El dret de vot dels joves s'hauria d'avaluar en els diferents països.

L'ENOC insta els estats, les autoritats nacionals, regionals, europees i internacionals, i totes les altres autoritats competents a adoptar les recomanacions següents:

1. Exigir que es duguin a terme avaluacions d'impacte sobre la infància (CRIA) i anàlisis d'impacte sobre els infants (CRIE) en relació amb les decisions legislatives, normatives, pressupostàries i altres decisions administratives per incorporar una perspectiva dels drets de l'infant.

- a) Donar suport als processos de CRIA i CRIE mitjançant un mandat jurídic per garantir que els qui elaboren lleis, decideixen polítiques, assignen pressupostos i duen a terme actuacions implementin la CRIA sempre que es prenguin decisions que afectin els infants, tant en el sector públic com en el privat.
- b) Desenvolupar i dur a terme processos de CRIA i CRIE que segueixin les normes de procediment d'avaluació d'impacte i d'anàlisi establertes pel Comitè dels Drets de l'Infant de les Nacions Unides. Això s'aplica no només a les decisions que tenen un impacte directe en els infants, sinó també a les que no estan directament adreçades als infants però els afecten.
- c) Especificar quan, on i com encaixen CRIA i CRIE en el cicle de desenvolupament de lleis, polítiques, pressupostos i mesures administratives.
- d) La CRIA s'ha de dur a terme com més aviat millor en el desenvolupament de lleis, polítiques, pressupostos i altres mesures administratives. La CRIE s'hauria de portar a terme un cop transcorregut el període acordat després de l'aplicació de la decisió o mesura.

2. Vetllar pel compliment dels drets tant dels infants individualment com dels grups d'infants de ser escoltats i de participar en el procés quan s'emprenguin CRIA i CRIE.

- a) La participació de l'infant o dels infants ha de ser efectiva i significativa d'acord amb els requisits establerts en el comentari general núm. 12 del Comitè dels Drets de l'Infant de les Nacions Unides.^x
- b) Proporcionar a tots els infants formació sobre els seus drets, informació accessible i inclusiva apropiada per a la seva edat, i orientació i suport perquè puguin participar en els processos de CRIA i CRIE.
- c) Cal que els adults es mostrin oberts i preguntin als infants sobre les seves opinions al començament del procés CRIA i CRIE, i alhora s'han d'assegurar que tracten les opinions dels infants amb respecte. Els infants han de ser informats i participar en el procés en curs.
- d) En les CRIA haurien de participar diversos grups d'infants, inclosos els que són vulnerables o marginats. Els infants els drets dels quals es veuen més

afectats per una proposta han de rebre assistència per garantir que puguin participar en el procés de CRIA.

e) Proporcionar espais segurs on els infants puguin exercir el seu dret a ser escoltats.

f) Prendre nota de les opinions dels infants, exposar la manera com han influït en el procés d'adopció de decisions i proporcionar informació als infants sobre com s'han tingut en compte les seves opinions haurien de formar part dels processos de CRIA i CRIE.

g) Els comissionats i ombudsman de l'infant poden tenir un paper fonamental en les CRIA, expressant les opinions dels infants i intercedint en nom seu, especialment en el cas dels infants que no poden defensar-se per ells mateixos.

3. Adoptar totes les mesures necessàries per garantir que es disposi de recursos adequats i altres mesures generals per a l'aplicació dels drets de l'infant, a fi de promoure els processos de CRIA i CRIE.

- a) Promoure les CRIA i CRIE amb un conjunt d'eines, per exemple, preguntes clau, plantilles i/o directrius, per garantir la coherència i l'aplicació integral del procés.
- b) Adoptar una perspectiva àmplia quant a quins articles i disposicions sobre els drets de l'infant són rellevants en una CRIA o CRIE, i no només els més obvis.
- c) Garantir que els processos de CRIA i CRIE disposin dels recursos adequats quant a temps de personal, costos d'encarregar investigacions addicionals i/o costos de dur a terme consultes públiques o específiques que puguin informar l'avaluació i/o l'anàlisi.
- d) Promoure les CRIA i CRIE amb un programa de formació i foment de la capacitat obligatori i permanent per als encarregats d'adoptar decisions a tots els nivells. La formació hauria d'instruir i informar sobre els drets de l'infant i la Convenció sobre els Drets de l'infant, així com sobre els processos d'avaluació i anàlisi dels impactes.
- e) Recollir i fer accessibles dades suficients i fiables sobre els infants i els joves que abastin tots els drets recollits en la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de l'Infant per donar suport als processos de CRIA i CRIE.

4. Garantir que els processos de CRIA i CRIE siguin transparents, promoure una millor rendició de comptes sobre les decisions adoptades i indicar en quina mesura els infants han influït en aquestes decisions.

- a) Els processos CRIA i CRIE s'haurien de posar a disposició del control extern com més aviat millor mitjançant la seva publicació i la participació dels interessats.
- b) Com a part d'aquest control extern, les autoritats han de retre compte de les decisions adoptades, explicar per què no s'accepten o s'apliquen

les recomanacions, i indicar com s'han considerat i si s'ha donat la importància deguda a les opinions dels infants.

- c) Quan una llei, política, decisió pressupostària o administrativa tingui repercussions en els drets de l'infant i s'adopti sense referència a una avaluació de l'impacte en la infància, aquesta decisió s'ha de poder impugnar.
- d) Establir sistemes de garantia de qualitat per millorar la pràctica de l'avaluació dels impactes i l'anàlisi, per exemple, facilitant l'accés a experts en drets de l'infant tant interns com externs, identificant i posant a disposició CRIA o CRIE exemplars, i compartint les millors pràctiques.
- e) Col·laborar amb els membres de l'ENOC per elaborar processos de bones pràctiques de CRIA i CRIE per tal de fomentar-ne l'aplicació posterior

5. Desenvolupar i ampliar els coneixements i la comprensió dels processos de CRIA i CRIE.

- a) Les institucions i els governs europeus haurien de promoure un programa de recerca interdisciplinària, a escala nacional i internacional, per ajudar a comprendre i informar el desenvolupament dels processos d'avaluació dels impactes en els drets de l'infant.
- b) El Comitè dels Drets de l'Infant de les Nacions Unides hauria d'establir un dia de debat general sobre els processos d'avaluació dels impactes sobre els drets de l'infant i proporcionar noves directrius i recomanacions sobre CRIA i CRIE mitjançant l'elaboració d'una observació general.

L'ENOC treballarà amb el Consell d'Europa, les institucions de la UE, les autoritats internacionals i altres autoritats competents per promoure i supervisar l'aplicació d'aquestes recomanacions 1) intercedint perquè s'adoptin, 2) compartint el nostre coneixement, aprenentatge i comprensió col·lectius dels processos de CRIA i CRIE, i 3), quan calgui, qüestionant-ne l'aplicació deficient.

ⁱ UNICEF i Comissió Europea (2014) [Mòdul 5 del conjunt d'instruments sobre els drets de l'infant: Avaluacions dels impactes en els infants](#), par.1.1. Nova York: UNICEF.

ⁱⁱ L'ENOC és un organisme compost per 43 institucions independents de defensa de drets de l'infant en 34 països del Consell d'Europa, el principal objectiu del qual és salvaguardar i promoure els drets fonamentals dels infants i els joves.

ⁱⁱⁱ Les recomanacions de l'ENOC s'han basat en les normes internacionals sobre els drets de l'infant, les opinions dels membres de l'ENOC, l'Informe de síntesi de l'ENOC sobre CRIA i les opinions de la Xarxa Europea de Joves Assessors (ENYA).

^{iv} Consell d'Europa (2016) [Estratègia per als drets de l'infant: 2016-2021](#), par. 28.

^v Article 4 de la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de l'Infant.

^{vi} Comitè de les Nacions Unides sobre els Drets de l'Infant (2013). Observació general núm. 14 «El dret de l'infant que es tingui en compte el seu interès superior com a consideració primordial» (art. 3, par. 1), par. 43.

^{vii} Comitè de les Nacions Unides sobre els Drets de l'infant (2003). Observació general núm. 5. «Mesures generals d'aplicació de la Convenció sobre els Drets de l'Infant» (art. 4, 42 i 44, par. 6), par. 45.

^{viii} Corrigan, C (2006) [The development and implementation of Child Impact Statements in Ireland](#), Dublín: Oficina del Ministre de la Infància; Hanna, K, Hassall, I i Davis, E (2006) [Child impact reporting](#), a *Social Policy Journal of New Zealand*, núm. 29, p. 32-42; Hanna, K i Mason, N (2011) [Putting children at the centre of policy development](#), p.10, Washington, DC: *First Focus on Children*; Paton, L i Munro, G (2006) [Children's Rights Impact Assessment: the SCCYP Model](#), Edimburg: Comissionat per a la Infància i la Joventut d'Escòcia; UNICEF Canadà (2014) [Child Rights Impact Assessments: the fundamentals. Evidence submitted by Unicef Canada to the Standing Committee on Human Rights, 3 Feb 2014](#), Toronto: Unicef Canadà.

^{ix} Jove assessor d'ENYA, Fòrum d'ENYA, 4 d'octubre de 2020.

^x Comitè de les Nacions Unides sobre els Drets de l'Infant (2009). Comentari general núm. 12. El dret de l'infant a ser escoltat, par. 133-134.

L'ENOC està cofinançada pel Programa de drets, igualtat i ciutadania de la Unió Europea (REC 2014-2020). El contingut d'aquesta publicació representa únicament les opinions de l'ENOC i únicament responsabilitat seva. La Comissió Europea no assumeix cap responsabilitat per l'ús que es pugui fer de la informació que conté.